

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

FÁ NÚ SKIL Á FJØLMÍÐLARNAR

Sum tann 12. landsstýrismaðurin í mentamálum bara í hesari øldini kann Bjørn Kalsø vera tann, sum bjargaði grundarlagnum undir føroyski fjølmiðlavinnu.

Hinvegin kann hann eisini gera sum allir hinir 11 og lata standa til, soleiðis at vit at enda bara hava eitt útarmað alemnt kringvarp og nakrar privatar heimasíður, sum leggja tíðindaskriv út á netið.

Tá verður helst lítið tosað um kritiskan journalistikk – ella um konstruktivan journalistikk.

Á ráðstevnu í Keyppmannahavn í síðstu viku vóru fjølmiðlar úr Føroyum, Íslandi, Grønlandi og Noreg komnir saman at umrøða viður-

skifti í útnorðuri, sum hava við miðlar at gera. Har eru sjálvandi fleiri mál av felags áhuga – men eitt er, sum skilir føroyska miðlaheimin frá hinum: Í øðrum londum verður tosað um, hvussu tað almenna skal stuðla miðlunum, hvat kundi verið gjørt øðrvísi, og heilt konkret var í síðstu viku tosað um, hvussu vit kundu skipað eina tíðindatænastu fyri útnorðurlondini.

Í Føroyum eru vit als ikki komnir til at tosa um nakran stuðul. Tí í Føroyum fáa miðlarnir ongan stuðul. Ikki eina krónu. Føroyska fjølmiðlavinnan er ein stuðulsfrí vinna, og tað átti at klingað væl í politikaraoyrum. Og tað ger tað eisini.

Tað klingar so væl, at teir halda, at Kringvarp Føroya eisini skal klára seg á sama marknaði. Politikararnir halda, at kringvarpsgjaldið kann vera tað sama, sum tað var í lagt afturi í farnu øld, og so skal kappingin við privatu miðlarnar gjalda restina.

Soleiðis hava politikararnir valt, at almenna Kringvarp Føroya skal kappast við privatar miðlar um lýsingar. Privata fjølmiðlavinnan kappast tí við landskassan, sum beinleiðis undirgevur eina heila vinnu, bara tí at politikarar ikki vilja geva okkara almenna public service kringvarpi náttúrligar sømdir.

Tað er her, at ein mentamála-



ráðharri við formati eigur at langa nevan í borðið. Hinir 11 mentamála-ráðharrarnir í hesi øldini hava ikki megnað tað. Teir hava bara ypt øksl,

meðan støðan er versnað. Total útsøla er nú í Krinvarpinum, har sjálvt køkurnar til vertirnar eru sponsoreraðar.

Vit vóna, at Bjørn Kalsø hevur tað, sum skal til. Ikki fyri at stuðla privatu miðlavinnuni fíggjarliga, sum onnur lond gera. Men til at fáa skil á, soleiðis at lýsingar og sponsorat bara vera í privatu miðlunum.

Alternativið er, at kringvarpsgjaldið má lutast til allar miðlar.

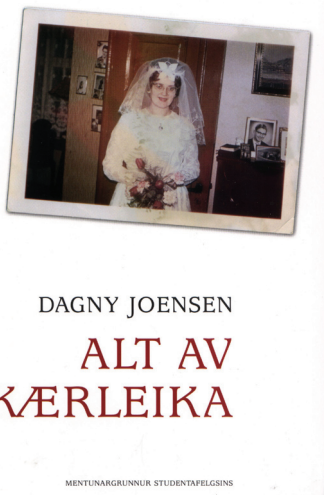
» **Sjálvandi skal tað almenna ikki kappast við tað privata!**

Alt av kærleika

Dagny Joensen hevur skrivað bók um føroyskar kvinnur í Amerika.

Í 1960'unum giftust fleiri ungar føroyskar kvinnur blaðungar við amerikamonnum, sum vóru í Føroyum í sambandi við útbyggingina av Loranstøðunum. Onkrir av hesum monnum starvaðust innan hervaldið, aðrir innan telefyrirøkur. Dagny Joensen skrivar í innganginum, at hon mangan hevur hugsað um hesar kvinnur, sum hvurvu úr gøtumyndini eins og nógv ungfolk í okkara tíð. Hetta kom millum annað av, at sambandið millum USA og Føroyar ikki var so høgligt tá sum nú.

Dagny Joensen fór tí til vesturstrondina av USA at tosa við fyra føroyskar kvinnur, sum nærkast teimum sjeiti. Tær bógva allar fyra í statunum Oregon og Washington, og í fleiri førum heilt nær hvørjari aðrari. Tær siga frá teirra lagnum, maka og børnum, og hvussu lívið hevur verið í USA. Tær flestu eru í dag amerikanskir ríkisborgarar, men siga seg føla seg sum føroyingar og eru stoltar av sínum uppruna. Bókin yður somuleiðis í myndum.



Dagny Joensen: Alt av kærleika. Føroyaprent legði til rættis, prentaði og bant inn. Mentunargrunnur Studentafelagsins gav út. 113 bls. við nógvum myndum kr. 198

Amariel Norðoy í Gallerie Focus

Fríggjadagin klokkan 16 letur Amariel Norðoy upp framsýning í Gallerie Focus.

– Tað er eyðsýnt, at tað myndlistaliga avrikið hjá Amariel Norðoy staðsetur hann, sum ein av teimum mest viðkomandi í føroyskari nútíðarmyndlist, ektaður – eldhugaður og kærleikin til ta føroysku náttúruna tryggjar útstrálingsmegina í



hansara myndum. Evnini til endurnýggjan sæst týðuliga

á hesari framsýningini.

Vinmaðurin, tónleikarin og tónasmiðurin, Holgar Jacobsen, kemur at undirhalda við gittara og sangi, og hansara nýggjasta fløga verður lögð fram.

Framsýningin er opin til 28. november: týsdag til fríggjadag klokkan 15 til 18, leygardag klokkan 16 til 18, eisini er opið eftir avtalu.



» Er vit eitt kristið land?

SÓLBORG DULAVÍK
KJAK SÍÐA

» Nýút-búgving skulu ikki í ALS

HUXA
KJAK SÍÐA

25 ár í politikki

Fríggjadagin vóru liðin 25 ár síðani, at Edmund Esbern Johannes Joensen varð valdur á ting fyrstu ferð. Tað var, tá tann 44 ára gamli laksaalarin og stjórin á Rækjuvirkinum á Oyri varð valdur at umboða Sambandsflokkinn fyri Eysturoyar valdømi.

Tað gekk skjótt uppeftir í flokkinum, tí longu tvey ár seinni vóru boð eftir nýggjum formanni, tá Pauli Ellefsen legði frá sær og boðaði frá, at hann ikki stillaði upp aftur. Tí var tað við Edmundi á odda, at Sambandsflokkurin fór til val í 1990.

Fyrsta skeiðið hjá Edmundi var at vera andstøðuleiðari – og eftir sermerkta lögtingsvalið í juli í 1994 var Sambandsflokkurin størsti flokkur, og Edmund Joensen gjørdist lögmaður aftur drúgvar og tungar samráðingar, har í minsta lagi tvey samgonguskjøl millum minst fimm flokkar vórðu skrivað.

Edmund Joensen hevur roynt alt í føroyskum politikki – uttan at vera landsstýrismaður.



Hann hevur verið lögtingsmaður, lögtingsformaður, lögmaður og fólkalögtingsmaður.

Men hann hevur ikki altíð havt so lætt í flokkinum, har ymsir vargar hava spælt honum neisur. Meðan hann var lögmaður fekk hann stóran part av flokkinum ímóti sær – og hildið varð, at hann fór at fella á valinum í 1998. Men so var ikki.

Aftur varð kvett gjørt móti honum í 2001, tá tey stillaðu Lisbeth L. Petersen upp ímóti honum til formansvalið í flokkinum. Tað stríðið vann Lisbeth.

Stríðið hevur helst styrkt Edmund Joensen. So sterkur er hann nú, at ikki ein gong Kaj Leo Holm Johannesen, lögmaður, megnaði at vinna fólkatingsessin frá honum á valinum fyri tveimum árum síðani.